179. številka. V Ljubljani, v sredo 9. avgusta 1922. Leto LV.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petit vrst á 1 D, od 10—15 petit vrst á 1 D 50 p, večji inserati petit vrsta 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petit vrsta 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke: v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1·25 D

Poštnina plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	D 120·—	celoletno	D 216·—
polletno	60·—	polletno	108·—
3 mesečno	30·—	3 mesečno	54·—
1	10·—	1	18·—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljejo v prvič naročnino vedno po nakaznici. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Dr. Janko Hacin:

Finančna vprašanja v Rimu in Sta. Margheriti.

I.

Nisem hotel pisati o dolgotrajnih in napornih pogajanjih, katera sta vodili italijanska in naša delegacija v Santa Margheriti in v Rimu zaradi evakuacije Sušaka in tretje cone v Dalmaciji, dokler konvencije, ki so sad teh pogajanj, niso ratificirane. Tudi sem storil vse korake, da bi mi o tej stvari ne bilo treba pisati, dokler niso urejena med nami in Italijani vsa pendentna vprašanja, ker preveč javnosti v tej stvari o nepravem času lahko škoduje. Moji koraki so bili brez uspeha.

Zato naj mi bo dovoljeno, da javnost informiram, vsaj o temeljnih principih, ki so vodili našo delegacijo pri pogajanjih z Italijani, v kolikor mi to dovoljuje diskretnost, katero sem dolžan sami stvari, našim rojakom v Julijski Krajini ter bodočim pogajanjem, ki se bodo še vodila med Italijo in nami.

Naša delegacija je šla v Sta. Margherito zahtevat od Italijanov, da izpraznijo oni del našega teritorija, ki so ga držali okupiranega kot garancijo za to, da bomo v resnici sklenili ž njimi one konvencije, katere smo jim obljubili v rapallski pogodbi glede pravic italijanskih državljanov v Dalmaciji in glede prometa med Zadrom in Reko ter njihovim zaledjem. Zato, da Italijani pristanejo na evakuacijo, mi nismo mogli zahtevati koncesij, ampak smo jih morali v smislu rapallske pogodbe samo dajati.

V dosedanjih mednarodnih pogodbah so tujim manjšinam v naši državi garantirane vse mogoče manjšinske pravice, našim manjšinam v Italiji pa nobene. Kakor je gospod minister Krstelj že obširno razložil v narodni skupščini, je naša vlada stala pri pogajanjih v Sta Margheriti na stališču, da mi za svoje manjšine v Italiji ne moremo zahtevati nobenih pogodbenih pravic. To stališče je morda napačno, ali je razumljivo v trenoku, ko zahtevamo evakuacijo našega teritorija in ko gre izrecno samo za izvršenje rapallske pogodbe, v kateri o kakih manjšinskih pravicah naših rojakov v Julijski Krajini ni najti nobene besede.

Da pri navedeni situaciji naša delegacija ni mogla doseči od Italije kdo ve kakih koncesij za naše državljane, še manj pa za naše rojake, ki so italijanski državljani, mislim, da je umljivo. Ako bi naša delegacija ne bila dosegla v ekonomskih in finančnih vprašanjih sploh nobenih uspehov, mislim, da bi ne bil nikdo razburjen in bi to vsled danega položaja vsi razumeli. Ker pa se je v nekaterih točkah le posrečilo dobiti izvestne koncesije, se oni, za katere se takih koncesij ni moglo doseči, čutijo zapostavljene in izdane. Zato treba objasniti, zakaj se je v nekaterih točkah kljub gori navedeni situaciji dal doseči uspeh, v drugih pa ne.

II.

Za sanacijo naših hranilnic in zadrug, ki imajo svoj denar naložen v Avstriji in v vojnih posojilih, naša vlada doslej ni storila ničesar in tudi nikdar ni pokazala volje, da misli kdaj kaj storiti. Na konferenci zastopnikov raznih ministrstev, katera je bila sklicana lanskega leta, predno je naša delegacija odšla na rimsko konferenco, je bilo dosledno temu sklenjeno, da mora naša delegacija v Rimu varovati naši državi glede sanacije hranilnic in zadrug popolnoma slobodno roko in da se ne sme vezati v nobenem oziru.

Italijanska vlada pa je izdala zakon, po katerem Italija garantira za svoje hranilnice in zadruge, ki so prišle v kritično situacijo vsled vojnih posojil ali zato, ker imajo denar naložen pri naših zavodih, ki jim nudijo za njihove vloge samo jugoslov. krone in jim iz posebnega fonda daje 1% posojila na dobo najmanje 20 let v takem znesku, da morejo izplačevati vloge svojih vlagateljev. Na rimski konferenci je italijanska vlada predlagala, da se vse nasledstvene države Avstro-Ogrske monarhije zavežejo, da sanirajo hranilnice in posojilnice ter zadruge, katere so pretrpele znatno škodo vsled svojih vojnih posojil, ali vsled tega, ker imajo denar naložen v državi s slabejšo valuto, nego je ona, v kateri morajo izplačevati svoje vloge. Vsled gori navedenega stališča naše vlade in vsled izrecnih instrukcij je morala naša delegacija ta italijanski predlog odbiti. Istotako so storile i delegacije drugih nasledstvenih držav.

Pri pogajanjih, katera so imela pripraviti izvršenje rapallske pogodbe in sploh privesti do normalnih razmer med nami in Italijo, so Italijani ponovili svoj gori navedeni predlog, ali ga je morala naša delegacija iz navedenih razlogov ponovno odbiti.

S tem je naša delegacija izgubila vsako moralno in pravno podlago, da zahteva od italijanske vlade, da se ona v mednarodni pogodbi zaveže, da bo jugoslovenske zadruge v Italiji sanirala na ta način, da jim krone katere imajo naložene v naših zavodih, zamenja za lire v znanem razmerju 60 lir za sto kron. Naša delegacija je to vendar zahtevala in se pri tem opirala na takozvane Badoglliove dekrete, kateri so pozivali svoj čas prebivalce Julijske Krajine, ki imajo naložen svoj denar onstran demarkacijske linije, da si ga preneso v obliki nežigosanih kron v Italijo, da se jim zamenja za lire. Dotični dekret po informacijah naše delegacije ni bil nikdar razveljavljen, temveč je bila samo njegova izvršitev suspendirana do takrat, ko se bo v posebni konvenciji rešilo vprašanje, v kakem denarju bodo naši zavodi vrnili italijanskim (torej tudi našim zadrugam v Julijski Krajini) njihove vloge. Na italijanski strani so bila mišljenja deljena. Dočim so gospodje iz urada za nove pokrajine bili našega mišljenja, so bili zastopniki trezorja mišljenja, da so Badoglievi dekreti definitivno razveljavljeni in da se stare avstro-ogrske krone, katere imajo italijanski državljani še vedno vložene v raznih zavodih in pri privatnikih izven mej sedanje Italije, v nobenem slučaju ne bodo zamenjane za lire. Kakor smo informirani, bije se v Italiji še vedno v tem vprašanju boj med zastopniki italijanskih novih pokrajin in trezorjem. Na naše insistiranje, da se našim zadrugam zamenjava ipak izvrši, so nam Italijani končno odgovorili, da ne moremo zahtevati, da bo italijanska vlada postopala z jugoslovenskimi zadrugami bolje nego z ital., da pa se samo ob sebi razume, da se bo v slučaju, da se gori navedene stare krone zamenjajo italijanskim zadrugam in privatnikom v lire, isto izvršilo tudi pri zadrugah in privatnikih jugoslovenske narodnosti. Tudi so nas vprašali, zakaj se toliko zanimamo za italijanske zavode (italijanske po državljanstvu), ko sami za svoje ne storimo ničesar, dočim je Italija že mnogo storila tudi za naše zavode v Julijski Krajini.

Vendar se je zdelo, da bi bili Italijani ipak pripravljeni dati nam izvestno svoto za sanacijo naših zadrug v slučaju, da jim mi damo koncesije na drugem polju. No, za take koncesije naša delegacija v Sta Margheriti ni bila pooblaščena in vsled tega v vprašanju zadrug ni mogla doseči ničesar drugega, nego pismo, v katerem italijanski minister zunanjih zadev obeča našemu ministru zunanjih zadev, da se bo zakon o garanciji za hranilnice in posojilnice in o predujmih, kateri se jim imajo dajati od strani države, vporabljal v enaki meri glede jugoslovenskih kakor italijanskih zadrug in hranilnic.

To pismo je sicer v sami stvari baje malega, ali je velikega principijelnega pomena. Ž njim namreč italijanska vlada priznava, da ima naša vlada pravico, da se briga za usodo jugoslovenskih hranilnic in zavodov v Julijski Krajini, da ima konsekventno pravico, da se briga tudi za usodo naših rojakov v Italiji. S tem je sama italijanska vlada dokazala, da je gori navedeno principijelno stališče naše vlade, da nima pravice, da se briga za naše manjšine v Italiji, popolnoma pogrešeno.

Ako se bo dalo za naše zadruge v Julijski Krajini doseči kaj več nego se je doslej, bo to mogoče le ob priliki trgovskih pogajanj z Italijo za slobodni tranzit iz Trsta v Avstrijo, Češkoslovaško in Madžarsko. Pri teh pogajanjih bodo imeli namreč naši delegati mnogo lažje stališče, nego so ga imeli v Sta. Margheriti in v Rimu. Tu bodo na dnevnem redu samo predmeti, na katerih so Italijani mnogo bolj interesirani nego mi in tu bo lahko zahtevati od njih za usluge protisluge.

Po svojem povratku iz Italije sem na to okolnost takoj opozoril ministrstvo zunanjih zadev najprej v ustnem, potem pismenem referatu in me je pozneje dotični referent obvestil, da se tako on kakor tudi zunanji minister popolnoma strinjata z mojim stališčem, da je treba napraviti junktin med raznimi koncesijami, katere bomo dali Italijanom glede trgovine in prometa in definitivno sanacijo naših goriških in istrskih zadrug. Pri tej priliki mi je bilo rečeno, da je slično stališče v tem vprašanju v svojem referatu na zunanje ministrstvo zavzel g. dr. Rybař. Kaj več tudi oni niso dosegli, ki so pozneje intervenirali v isti stvari.

Pozdravni večer vojaštvu.

Zaradi nedeljske nevihte, kakor smo že včeraj omenili, je bil za nedeljo določeni pozdravni večer vojaštvu preložen na snoči. Nedeljska nevihta, ki je bila v nekaj minutah poplavila povsod vse mestne ulice in ceste, je spremenila veselični prostor letnega telovadišča v Tivolskem parku v pravo jezero. Tu je stala voda zelo visoko in so še včeraj vodo spravili na ta način, da so izgrebli na več krajih globoke jame, ki so nato kakor požiralniki polagoma vsesavali vodo vase. Bajno z električnimi lučmi razsvetljeni prostor so pričeli takoj po sedmih polniti razni vojaški oddelki, ki so prihajali tja, pevajoč razne narodne in vojaške pesmi. Tu so prihajali stasoviti Užičani, tu Kragujevčani, pa tudi bratje Hrvatje, posebno hrvatski Primorci in Karlovčani niso zaostajali.

Pred pričetkom akademije je vežbala na prostoru jugoslovenska tekmovalna vrsta na krogih. Izvajala je krasne vaje, ki so jih vojaki z zanimanjem občudovali. Včeraj je bila namreč izbirna tekma, ki je trajala ves dan in na kateri so bili definitivno določeni tekmovalci oziroma njih namestniki.

Akademijo je otvoril 39. pešadijski puk, po večini Užičani, ki je izvajal krasne vaje s puško. Občinstvo je z napetostjo sledilo vsakemu gibu, vsaki kretnji. Brez vsakega štetja, brez godbe so vojaki izvajali krasne vaje s puško, za kar so želi poznejo viharne ovacije občinstva.

POZDRAV SOKOLA VOJAŠTVU.

Starosta J. S. S. br. dr. Vladimir Ravnihar je nato z odra nagovoril pobratimiji vojaštva in Sokolstva v krasnem, temperamentnem govoru:

Vojaki Sokoli! Bratje! Pozdrave Vam nosim imenom starešinstva [illegible] da, v imenu vsega jugoslovenskega Sokolstva. S pozdravi se družita priznanje in zahvala na Vašem krasnem in impozantnem nastopu na prvem jugoslovenskem vsesokolskem zletu in zlasti še na tako častni udeležbi Vaši. To tembolj, ker ste se radovoljno odzvali našemu pozivu, hoteč poveličati sijaj naših sokolskih praznikov. Žrtvovali ste svoj prosti čas ter svoje sile poleg izpolnjenih vojaških dolžnosti stavili na razpolago Sokolstvu. Dajete s tem razumeti, da pojmite in cenite delo sokolsko ter da si osvajate ono veličastno misel, ki je na njej zasnovano Sokolstvo.

Sokolstvo je ponosno, da more nastopati v tako tesni prijateljski zvezi z našo narodno armado, z armado, ovenčano z bojno slavo, z armado, ki je dika in ponos našemu narodu, z armado, ki je z našim junaškim kraljem na čelu hrbtenica naši mladi edinstveni državi.

Hrabrost in junaštvo vseh treh plemen našega naroda sta prislovna, sta opevana v naši narodni pesmi, sta občudovana po širokem tujem svetu. Danes [illegible] v službi svobode naše domovine, njene neoskrunljive časti in bodoče njene veličine. Naša armada hoče s tem očuvati sijajno tradicijo srbske narodne vojske, ki ima na vsakem peresu svojega veličastnega lavorjovega venca zabeležene čudeže junaštva in brezprimerne požrtvovalnosti. Danes je ta armada velike Jugoslavije, ki hoče imeti svoje granice tam, do koder sega glas njene govorice.

S tem, da je naša vojska navezala stike s Sokolstvom, dokazuje, da hoče biti prava narodna vojska, armada ljudske volje in ljudskega čustvovanja. Oba, vojska in Sokolstvo, prežeta duha prave demokracije in žarke ljubezni za

A. D.

Pariška gledališča in glasba.

Še nikoli se baje niso lepaki toliko prenavljali, kot v prošlem letu. To pa iz več razlogov: obilica odrov; visoke vstopnine, ki omogočajo kaj omejenemu številu občinstva posečati predstave; obča povprečnost proizvodov. Denarna stiska sili managerje v najmanjši trošek: troje dejanj, troje oseb.

Pa ozrimo se naglo na prireditve v posameznih teatrih!

V Operi je J. Roucher, vkljub nad polmilijonskemu primanjkljaju v 6 mesecih, uprizoril: Antar, Maimouna, povzel pa: les Troyens, Ascanio, La Péri, L' Heure espagnole, Daphnis et Chloé, L' Enlèvement au Sérail.

V Comédie - Francaise ni mogel Emil Fabre zbog statutov ustvarjati po mili volji: Cléopatre, Circé Aimer Un ami de jeunesse. Ibsenov Neprijatelj ljudstva. Povzel pa je Le Passé. Mnogo se je potrosilo za Molièrovo tristoletnico, nekoliko na škodo La Fontainovi. Srečna novotarija so pesniške matineje ob sobotah.

Opéra - Comique. Albert Carré ter Isola sta spričo trajnega repertoarjevega uspeha malo novotarila: Le Sauteriot, La Rotisserie de la Reine Pédanque, Le Roi Candaule. Forfuiture, Dans l' Ombre de la Cathédrale, Camille in Dame Libellule.

V Odéonu je Paul Garvault pridno deloval, poleti celo najel Trianon-Lyrique in tako zagotovil svoji četi po 20 predstav na teden: Mlle. Pascal, Notre Passion, Les Bonaparte, La Paix, Le Sursant, La Pie borgne, Trois Bons Amis Les Vestales, La Prisonnière, L' Eternel Amour, Peau d' Ane, Louis XI curieux homme, ne vštevši repriz: Charlotte Corday, L' Envers d' une Sainte (predelano) itd.

Théatre des Champs - Elysées. Jacques Hébestot je gojil umetnost s plesom: Les Porte - Glaives, Les Erinnyes, Le Medicin volant, Pellias et Mélisande, etc.

Variétés. Kot novost je Max Maurey uprizoril samo Revue (Rip in Gignoux). Vaudeville. Victor Silvestre je nudil pet novitet upr. Peg de mon coeur, ki je v Ameriki doživela na tisoče predstav. Sijajna oprema.

Porte - Saint Martin. Poleg edine kreacije: Robert Macaire et Cie, sta H. Hertz in J. Coquelin osobito negovala E. Rostanda.

Gymnase, edina izvirna stvar: Lorsqu'on aime (A. Pascal).

Théatre de Paris. Prevladuje Henri Butaille.

Oeuvre. Lugné - Poe si je stekel zaslug s plodovitim naporom: imenujem edino Le Cocu Magnifique in Ibsenov ciklus.

Renaissance. Richepinova Matrona d' Ephèse, Divan noir, Le Dantzing itd.

Theatre Antoine. Predno je postal Odeonov ravnatelj, je Firmin Gémier uprizoril: La Cigale ayant aimé, La Bataille, La Dolorès, le Dieu d' Argile etc.

Gaité - Lyrique. Ena novost: Nelly. Razkošne reprize.

Nouvel - Ambigu same znane stvari: Le Maitre de forge, Oiseaux de passage, L' Epervier etc.

Sara - Bernhardt. Igrane stvari tvorijo dvanajsterec in črka G prevladuje: Les Deaux Gosses, l' Aiglon, les Groguards et la Glorie.

Théatre Michel, Sacha Guitry - Mathurins, Capucines, Apollo so živahno uprizarjali. Femina je nudila pravcate foerije, poleg tega je gostoval moskovski Netopir prinji: Nikolaj Balajef je prinesel dragocenih dekorativnih naukov.

Marigny daje tupatam otroške popoldanice. Ena najlepših šaloiger pretekle dobe pa se je igrala v Potinière: Alain, sa mère et sa maitresse. Dobre predstave je imel Athénée, med tem ko je Mogador vzmogel eno samo novo operето: la Petite fonctionnaire. Palais - Royal daje že dve leti eno samo stvar: Quinson-Mirande »Le Chasseur de chez Maxime«. Na pozornici Edouard VII. uspešno deluje Sacha Guitry - Nouveautes, Bouffes - Parisiens, Chatelet, Scala procvitajo, dočim izkazuje Trianon - Lyrique deficit in istotako Vieux - Colombier. Jacques Copeau se silno prizadeva - pomočjo Louisa Jouveya. Zato je dvorana vselej polna: La Mort de Sparte, Le Ponore sous l' escalier, La Dauhine etc.; zlasti se poteguje za Ruse: Stričeк Vanja, Bratje Karamazovi, Dostojevskega stoletnica itd.

Théatre des Art: pisateljska zadruga se je morala raziti po 6 igrokazih! Za njo upotrebljana dvorana na bd des Batignolles sam Rodolphe Darzens, ki je že poprej zaman poskušal pretvoriti Théatre Moncey v literarno pozornico.

V Comédie - Montaigne je Quellien uganjal na svoje stroške čisto umetnost in — propadel!

Burke se uprizarjajo na sledečih odrih: Déjazet Cluny, Comoedia. Smešni in strašni komadi so običajni v teh gledališčih: Grand - Guignol in Deux - Masques. Revie pa v music - halih in kabaretih, eseji v umetnostnih zvezah Escholers, Grimace, Compagnie des Jeunes Comédiens, Flamme, Théatre d art libre, odri pod milim nebom kazine . . .

Toliko jih je, da se eno naziva Gledališče dveh oslov!

Odkar je začelo pojemati wagnerijanstvo in se je pojavil Claude Debussy z l' Après - midi d' un faune in z Nocturnes, je ves svet upiral oči na francosko godbeno šolo, priznavajoč njeno prvenstvo.

Po Debussyjevi smrti so še ostali Gabriel Fauré, Maurice Ravel, Florent Schmitt, Albert Roussel, Charles Koechlin in dr. na čast umetnosti in narodu. Nekateri mlajši so nedavno proglasili propad impresionizma, ki pa pravzaprav ni bil nikdar do dobra opredeljen.

Kakor v slikarstvu in pesništvu je bilo lani opažati neko umirjenje v glasbeni estetiki. Navzlic dozdevnemu prekucuštvu se je naraščaj zavzemal za golo preprostost; njih geslo se je glasilo: »dépouillement«.

Strokovnjaki prištevajo med uspele umetnine zadnjih dvanajst mesecev drugi Quintette, skladbo 77letnega Fauréja, Rousselovo la Fete de Printemps. Med podmladkom se odlikuje zlasti Arthur Honegger: la Pastorale d' Eté, le Roi David in Horace victorieux.

Darius Milhand je razočaral melomane s svojimi Etudes pour piano et orchestre; nekateri pa pa povzdignejo njegovo tehnično spretnost.

V gledališču se je izkazala godba (razen repriz) brez slave in sijaja. Vendar podčrtajmo pojav Antarja na sceni narodne akademije: umirajoči Gabriel Dupont je znal vdahniti življenje tej tradicijonalni operi. Za Molièrove Facheux, ki je niso igrali že od 1864 je Georges Auric oskrbel jedro in vedro godbo.

(Po Roland - Manuelu, Eclair.)

dobrobit naroda, ki iz njega izhajata, sta se našla v tesnem objemu.

Vsi mi stremimo za enim lepim in vzvišenim ciljem, zato je mogoče sporedno delo, mogoč skupen nastop. Vi stojite z orožjem v roki na straži v obrambo naše domovine na strah vragom, ki bi se je hoteli dotakniti v sovražnem razpoloženju. Mi hočemo s sokolsko vzgojo svojemu narodu zvišati brambo in odporno silo na vseh poljih borbe za samostojno in svobodno narodovo življenje. Oboji smo brezpogojno udani svojemu narodu ter smo na službo svobodni domovini. Zato pravim: »Vsak pravi Sokol — te domovine dober vojak!«

Sokolska načela bratstva in človečanstva, ki dado vsakemu narodu svoje, se obračajo proti pohlepnosti po tuji zemlji, proti moritvam človeškega rodu in proti strahovitim vojnam. Toda dokler ne postanejo ta načela zmagovita last vsega kulturnega sveta, a da to postanejo, je ena izmed nalog Sokolstva, dotlej zahteva domovina od Tebe, da jo braniš, da čuvaš njo in njeno čast, da jej pridobivaš ves potrebni respekt. Zato hočemo, da smatraj sleherni član našega naroda vojno službo ne kot težko breme ne morda kot potrebno zlo, a tudi ne kot vojaški dril marveč kot nadaljevanje sokolskega dela s posebno vežbo v orožju, izpopolnitev sokolskega vadbenega sestava. Kot Sokol stopaj v vojaške vrste, tu opravljaj sokolsko delo, kot Sokol se zopet vrni v naše telovadnice.

V teh mislih bodi izražena iskrena želja, da se medsebojni odnošaji naše vojske in Sokolstva še poglobijo in prošrijo. Bodimo zajedna obrambna sila svojega naroda, bodimo telesna in duševna moč svoje domovine, bodimo kakor kralja Matjaža vojska vedno pripravljeni da priskočimo svoji edinstveni narodni državi na pomoč, kadarkoli jo skušajo ogrožati pa bodisi zunanji, bodisi notranji sovražniki njeni.

V to ime kličemo Vam, vojaki-Sokoli, ki ste prednjaki teh misli, svoj najiskrenejši sokolski — zdravo!«

Po viharno odobravanem govoru so zopet sledile vaje raznih vojaških oddelkov, tako mariborske podoficirske in zagrebške podoficirske šole, dalje so zopet med velikanskim aplavzom nastopili vojaki 4. pešadijskega polka s Sušaka, povečini Kragujevčani, ki so zopet markantno in točno izvajali težke Murnikove vaje brez godbe in brez vsakega štetja. V čarobni razsvetljavi so bile te vaje resnično nekaj zelo lepega in krasnega. Vojaki 37. pešpolka iz Karlovca so med viharjem ovacij izvajali »Osvobojenje«, o katerem smo že včeraj poročali.

Telovadbo pa so nato zaključile deklamacije in petje. Najprvo je zapel »Ljubljanski Zvon« pod vodstvom pevovodje g. Zorka Prelovca tri narodne pesmi, zatem pa so nastopali vojaški pevski zbori, prepevajoč razne srbske, hrvatske in slovenske pesmi. Posebno pozornost je vzbujal vojaški dijaški pevski zbor iz Celja, obstoječ po večini iz vojakov-učiteljev Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ganljive pa so bile deklamacije priprostih srbskih vojakov. Vojak Miodrag Ilić iz Niša je z navdušenjem in iz globočine srca deklamiral srbsko »Na pragu domovine«. Narednik musliman Omer Krpa iz Južne Srbije pa »Vojničko Kolo«. Oba deklamatorja sta bila od občinstva navdušeno pozdravljena.

Aranžma celokupnega programa je popolnoma uspel. Tudi tu pri tej akademiji je vladal red in veselo razpoloženje. Naglašati moramo, da so se dosedaj izvršile vse prireditve točno po programu, da so bili vsi javni nastopi točko za točko precizno izvajani, za kar gre popolno priznanje vodstvu vsesokolskega zleta. Snočni aranžma pozdravnega večera pa je vodil major Milivojević z vso živahnostjo in ljubeznivostjo. Med občinstvom se je splošno ugotavljalo, kak bratsko in ljubeznivo umevajo naši oficirji občevati s svojimi vojaki. Že pred vojno je bila znana bratska vez, ki je vezala srbskega vojaka z oficirjem. In ta tradicija je sedaj prešla tudi v našo jugoslovensko armado! Imeli smo priliko včeraj govoriti z več Slovenci in Hrvati, ki so nam odkrito priznavali, da so se že popolnoma vživeli v disciplino naše vojske in da so se kar mimogrede naučili srbskega izražanja.

Ob zaključku moramo omeniti veliko požrtvovalnost godbe Dravskedivizije. Sedaj zelo skrčena godba nastopa v resnici s požrtvovalnostjo pri vseh prireditvah. Napori godbenikov so v resnici velikanski. Priznati moramo, da bi težko upevale vse prireditve in javne telovadbe, ako bi ne bilo na mestu vztrajnega in požrtvovalnega kapelnika dr. Čerina. Velike graje pa je vredno dejstvo, da zahtevajo v teh za sokolstvo velevažnih trenutkih v Beogradu od dravske divizijske godbe tri najboljše sile. Zaprošeno je bilo, da odidejo ti godbeniki šele po 15. v Beograd. A tej prošnji do danes še niso ugodili.

BAVARSKI KONFLIKT Z BERLINOM PORAVNAN.

— **Berlin**, 8. avgusta. (Izv.) Bavarski ministrski predsednik grof Lerchenfeld pride v Berlin. V političnih krogih smatrajo za gotovo, da se o priliki konference ministrskih predsednikov doseže i zmirjenje Bavarske z Berlinom na način, da obe stranki nekoliko popustita.

SESTANEK LITVINOVA V VARŠAVI.

— **Varšava**, 8. avgusta. (Izv.) Na potu v Moskvo se je ustavil v Varšavi Litvinov. Daljčasa se je razgovarjal s poljskim zunanji mministrom v zadevi tekočih spornih vprašnjih med Rusijo in Poljsko. Litvinov je zaprosil za avdijenco pri predsedniku generalu Pilsudskem, s katerim je zelo dolgo konferiral.

Politične vesti.

= **Zakon o zaščiti države.** V predlogu, da se razveljavi zakon o zaščiti države, piše beograjski »Balkan«: »Črne sile dvigajo glavo preko dr. Korošca in Ivana Deržiča ter zahtevajo v našem parlamentu, da se odpravi zakon o zaščiti države. Vidimo, da je nekaternikom iz vrst naših zapadnih bratov več ležeče na tem, da se zaščiti njihova stranka ali njihova pokrajina nego vsa država, vendar pa bi se tudi oni morali zavedati, da je ta država bolj potrebna kakor oni sami in kakor njihovi strankarski in pokrajinski interesi. Zakon o zaščiti države bi bilo treba še v nekaterih točkah razširiti, nikakor pa ne razveljaviti. Ta zakon se žal zlorablja in kar je še hujše, on se slabo ali sploh ne izvaja...« Tudi mi smo mnenja, kakor se sicer ne strinjamo z izrednimi zakoni, da še ni prišel čas, ko bi mirne duše lahko dovolili v to, da bi se razveljavil zakon o zaščiti države.

= **Ultimatum uradništva vladi.** Iz Beograda poročajo, da jepretekli teden posetila deputacija uradniških organizacij ministrskega predsednika in predsednika narodne skupščine ter jima vročila ultimatum, v katerem uradništvo poziva vlado in narodno skupščino, da se uredi vprašanje uradniških prejemkov ter reši uradnike bede in lakote. V nasprotnem slučaju groze uradniki, da zapuste svojo službo. Vlada je že opetovano razpravljala o uradniškem vprašanju ter prišla do zaključka, da je beda uradništva in draginja res taka, da je treba uradnikom čim najpreje pomagati.

= **Naredba o stanovanjih.** V ministrstvu za socijalno politiko je izdelan načrt naredbe o stanovanjih, ki bi imela stopiti v veljavo dne 1. januarja 1923. Ta načrt je bil že predložen ministru dr. Žerjavu. Kakor poroča beograjska »Pravda«, je minister odklonil podpisati to naredbo, ker se v njej daje prevelika zaščita hišnim posestnikom.

= **Sporazum z Vatikanom.** Minister vere je v sporazumu z ministrom zunanjih del imenoval komisijo za vzdrževanje odnošajev v Vatikanom. Poleg obeh ministrov so v tej komisiji ti-le gospodje: M. Djuričić, Ljuba Jovanović, Čeda Mitrović, dr. Lomović, škofje: Aksamović, dr. Jeglič in Uccelini ter kanonik dr. Čuk.

= **Italijanski socijalni demokrati in ruski socijalni revolucijonarji.** Vodstvo italijan. socijalno demokratske stranke je poslalo na svet moskovskih ljudskih komisarjev brzojavko, v kateri izraža svoje prepričanje, da sovjetska vlada v interesu človeštva, bodočnosti revolucije in v interesu mednarodne enotne delavske fronte ne bo obsodila na smrt socijalnih revolucijonarjev .

= **Avstralija in razoroževanje.** Iz Melbourne poročajo, da je poslanska zbornica ratificirala washingtonsko pogodbo glede razorožitve na Tihem Oceanu. Senat jo je ratificiral že 27. julija.

= **Lloyd George o položaju v Indiji.** V angleški poslanski zbornici se je vršila te dni razprava o položaju v Indiji. Neki poslanec je opozarjal, da je število angleških kandidatov za uradniška mesta v Indiji vedno manjše ter je kritiziral vlado, ki je zakrivila marsikaj. Na razne kritike je odogvoril Lloyd George: Brezdvomno so težave v Indiji vedno večje. To je naravna posledica razvoja prosvetnega sistema in dejstva, da so Indijci vedno bolje informirani o svetovnih dogodkih. Ne smemo izgubiti poguma in ne smemo misliti, da se je Indija naveličala angleškega gospodstva zato, ker je nezadovoljna z angleško vlado. Dandanes je ves svet naveličan gospodstva. To pa še ni vzrok, da bi izgubili pogum. Odgovornost vsake vlade je vedno večja. Položaj angleške vlade v Indiji se mora okrepiti. Pred vsem pride v poštev britansko uradništvo v Indiji in zlasti v času, ko izvajamo tam politično eksperimente.

= **Orijentalsko vprašanje.** Reuterjeva agencija poroča, da poudarja grška vlada v svojem odgovoru na zavezniško noto, da je nameravala zasesti Carigrad v svrho hitrejše rešitve orijentalskega vprašanja. Nadalje pripominja grška vlada, da bodo zavezniki z oviranjem grški akcije le še bolj zamotali to vprašanje. Končno opozarja antanto na nevarnost zavlačevanja končnoveljavnega miru, kar bi pomenilo za krščansko prebivalstvo novo gorje in bi vstvarili v orijentu nevzdržen položaj. Iz Carigrada poročajo, da je tamkajšnje prebivalstvo silno vznemirjeno. Mednarodna policija je morala prenovedati prehod iz evropske na azijsko stran, ker so hoteli vsi zapustiti evropski del mesta. Vznemirjenje so povzročile v prvi vrsti razne tendencijozne vesti.

= **Iz komunikeja Mednarodnega delovnega urada v Ženevi.** Na poziv angleške vlade je podal načelnik oddelka za vojne invalide pred posebno parlamentarno komisijo poročilo o stanju vojnih invalidov. Zastopnik Mednarodnega delovnega urada je nedavno obiskal z dovoljenjem nemške vlade taborišče, kjer se nahajajo internirani Rusi. Na podlagi obvestila se je nato obrnil vodja Mednarodnega delovnega urada Albert Toma na nemško vlado ter ji sporočil, naj dovoli nemška vlada, da poseti par uradnikov Mednarodnega urada ruske internirance v Nemčiji v svrho točnih informacij. Nemška vlada je pristala na ta predlog.

= **Židovska nevarnost na Danskem.** Znani statistik E. Trep opozarja na jako večje priseljevanje Židov na Dansko. Zlasti se je pomnožila židovska kolonija v Kodanju. Kolonija je štela l. 1901 komaj 2826 Židov, v jan. 1917 pa že 5999, med njimi 2443 ruskih Židov.

= **Litvanska ustava.** Litvanska ustavotvorna skupščina je sprejela prvo državno ustavo.

Meščanska vojna v Italiji.

Italija — Dantejev — pekel.

Fašisti nastopajo z ognjem in mečem proti socijalistom.

— **Milan**, 8. avgusta. (Izv.) *Že tri leta trajajoči boji med fašisti in socijalisti so sedaj dobili znak prave meščanske vojne. Fašisti povsod*, posebno v zgornji Italiji nastopajo proti socijalistom z ognjem in mečem. V vseh krajih vlada pravi kaos. Neredi in nemiri, požigi in pokolji so na dnevnem redu. Manifest vlade za spravo obeh strank je ostal brez uspeha. Fašisti že prevzemajo vlado v svoje roke.

— **Rim**, 7. avgusta. (Izv.) V vladnih krogih vlada splošna konternacija. Zadnja opora ji je še vojaštvo, ki pa je ponekod zelo pasivno.

— **Ancona**, 8. avgusta. (Izv.) *Vsi pristaniški delavci so pristopili k fašistom. V mestu vlada popolna anarhija.*

— **Milan**, 8. avgusta. (Izv.) *Vlada je v pokrajinah Milan, Ancona, Parma in Livorno proglasila strogo obsedno stanje.*

— **Milan**, 8. avgusta. (Izv.) Po neki fašistovski statistiki je bilo tekom zadnje splošne stavke od fašistov požganih 100 komunističnih in socijalističnih društvenih domov.

— **Rim**, 8. avgusta. (Izv.) Socijalistična stranka je odpovedala glavni kongres na nedoločen čas. Fašisti so po poročilu »Il Mondo« izgnali iz Rima socijalistična poslanca Turattija in Treseja pod grožnjo največjih represalij, če zapustita Milan, kamor sta izgnana.

* * *

Seja ministrskega sveta.

IMENOVANJE DRŽAVNIH SVETNIKOV. — VPRAŠANJE IMENOVANJA NOTRANJEGA MINISTRA.— APANAŽA KRALJEVIČA GJORGJA. — PREDLOŽITEV URADNIŠKE PRAGMATIKE NARODNI SKUPŠČINI.

— **Beograd**, 8. avgusta. (Izv.) Na včerajšnji popoldanski, od 18. do 21. trajajoči seji je ministrski svet razpravljal o tekočih političnih vprašanjih. Minister Marko Trifković je obširneje poročal o avdijenci pri kralju na Bledu. Poročal je dalje o vseh ukazih, ki so bili kralju predloženi v podpis. Med drugimi je podpisan ukaz o imenovanju članov državnega sveta. V državni svet so imenovani: **dr. Alaupović, dr. Arangjelović, dr. Bogdanov, dr. Defterdarović, dr. Jankulović, dr. Jovanović, dr. Mušički, dr. Mazi, dr. Fran Potočniak, dr. Perović, dr. Poličević, dr. Rošić, dr. Rajčević, dr. Sagadin, dr. Stanišić, Škarja, dr. Sardelić in dr. Vulović.**

Ministrski predsednik g. Nikola Pašić je poročal o vprašanju imenovanja notranjega ministra. Med drugim je omenil izjavo predsednika demokratske stranke Ljube Davidoviča, da so demokratje pripravljeni kandidirati za notranjega ministra posl. Kosto Timotijevića. To kandidaturo je odobril ministrski svet. Nato je izjavil ministrski predsednik, da radikalni klub kandidira za državnega podtajnika v tem ministrstvu posl. Pajo Filipoviča. Dalje je izjavil, da je radi tega odgodil za danes določeno potovanje v Marijanske Lazne, ker upa, da se doseže na današnjem sestanku z Ljubo Davidovićem sporazum.

Minister Trifković je dalje poročal o pogajanjih s kraljevičem Gjorgjem glede apanaže. Ministrski svet je soglasno sklenil rešiti to vprašanje na ta način, da se prizna s posebnim zakonom zvišanje apanaže kraljeviču Gjorgju, da more svojemu rodu in stanu primerno živeti. Apanaže bi se polovica izplačala v frankih, polovica v dinarjih.

Ministrski svet je dalje sklenil takoj predložiti narodni skupščini zakon o uradniški pragmatiki. Zakon se takoj v smislu paragrafa 133 ustave predloži zakonodajnemu odboru v razpravo.

Gospodarstvo.

TRG Z USNJEM.

Situacija na trgu z usnjem se je v zadnjih 14 dneh vnovič poostrila. Cene spodnjega kakor tudi vrhnjega usnja kažejo dalje dvigajočo tendenco. Vsled občutnega pomanjkanja surovih kož, za katere plačujejo tovarne vedno višje cene, ni mogoče reči in določiti, kdaj se doseže vrhunec.

Uspešno sredstvo, da se zajezi to neprestano dviganje cen, bi se našlo v tem, da se prepove izvoz surovih kož v inozemstvo. **Kajti število v državi klanega surovega materijala ne zadošča niti potrebam domačega prebivalstva.**

Današnje cene so približno te-le:

kruponi	K 300—310 kg
podplati v polovicah	» 200—220 «
notranjki	» 200— — »
okrajovni (aferni)	» 140— — »
črni gladki kipsi	» 340—360 »
črne gladke teletine	» 450—460 »

rjavo usnje za 20 K pri kilogramu dražje.

bokstelетina I	» 80— 85 »
» **II**	» 75— 80 »

Te cene so le **informativne**, ker je mogoče, da se v najkrajšem času zopet dvignejo. Dokler izvoz v inozemstvo odnaša domači naši potrebi potrebno blago, se s tem nerazumljivim in nezdravim gospodarstvom donaša posameznim slojem sicer koristi in dobičke, večina našega prebivalstva pa trpi in komaj že zmaguje ogromne skrbi in cene za usnjate izdelke. Kajti kmalu dobimo vzpričo sedanjih in kakor vidimo bodočih cen izvanredni in vendar neprijetni občutek, da hodimo — ne po našem domačem usnju in podplatih — pač pa po pravih — brilijantih.

—g **Hmeljarjem!** Poverjeniki Hmeljdružtva so se dne 6. t. m. v ta namen zbrali v Žalcu, da se dogovorijo, koliko bodo letos plačevali za obiranje enega škafa hmelja. Določilo se je soglasno, da se bode plačevalo po 4 K s hrano in po 6 K brez hrane za označeno delo; ta mezda se pa lahko tudi predrugači, ako to zahtevajo krajevne razmere ali kakovost hmelja. Obče obiranje golding-hmelja se bo pričelo okoli 20. t. m. in ne — kakor je bilo oblavljeno — med 10. in 15. avgustom.

Julijska krajina.

— **Iz Istre.** V Cerovljah so Italijani odstranili vse hrvatske napise in postavili povsodi italijanske. Trgovcem se grozi, da se jim odvzame obrtno dovoljenje, ako se ne bi pokorili vsemu, kar ukažejo fašisti. V Cerovljah zlasti britko občutijo to, da se med fašistovskimi nepridipravi nahaja mnogo domačih po Italijanih pokvarjenih mladeničev, ki s svojo črno sramoto delajo Cerovljam sramoto! Marsikateri starejši mož vzdihne: »Kam smo prišli? Naši lastni otroci nas gonijo z doma!« — Poreški pokrajinski odbor želi, da bi občine na Buzetščini pomagale k troškom za pogozdovanje z 20odstotnim prispevkom. Oblast naglaša, da jej je pri srcu pogozdovanje Krasa in da je za pogozdovanje kotline Rečice porabila že 5.000 lir. Da bi le res pogozdovanje delo želene rezultate! — V bližini Buzeta so italijanski finančni stražniki ujeli par kmetov, ki so pritihotapili nekoliko kave. Te kmete so zvezali, vrgli ob tla, bili po nili, kolikí jih je znali ter končno še stiskali med drva tako neusmiljeno, da je šel glas o tem daleč naokoli in se vse zgraža nad strašnim divjanjem finančnih stražnikov. Gotovo je, da se imajo tihotapci kaznovati ali takih surovosti pri aretaciji ne more pač nihče pripustiti nego samo italijanska oblast.— V Roču je bil izvoljen za župana učitelj tamkajšnje italijanske ljudske šole Masalin. Pri seji je bil novzoč komisar iz Kopra de Suni, ki je prvi čestital učitelju kot novemu načelniku. Italijanski volilni zakon določa razločno, da učitelji ljudskih šol kakor tudi meščanskih sploh ne smejo biti izvoljeni v občinske zastope in torej tudi ne morejo v občinah županovati. Komisar de Suni menda pozna ta zakon, pa je vendar odobril izvolitev Masalina za župana v Roču. Ko pa so pred časom v Dekanih Slovenci izvolili za svojega župana učitelja Medveščka, je bil navzoč isti komisar de Suni, ki je pa takrat svečano izjavil, da noben učitelj ne more biti izvoljen za župana, ker to zabranjuje volilni zakon in da je za to njegova izvolitev ničeva. Sedaj, po par mesecih, potrjuje isti de Suni italijanskega učitelja za župana, dasi je oni volilni zakon še vedno v veljavi. Kaj poreče višja politična oblast k taki dvojni meri? — Iz Nerezin so fašisti pregnali slovenske menihe, da nimajo sedaj nikogar, ki bi propovedoval po domače v cerkvi.

— **Ponarejeni italijanski bankovci** po 1000 lir, 500 lir in 10 lir. Pri deželni sodniji v Ljubljani so v preiskovalnem zaporu: France Ukmar, roj. 1898. v Budanjah pri Vipavi, konjski mešetar v St. Vidu pri Stični; Anton Šemrov, roj. 1899. v Rovtah, delavec iz Rovt in Štefan Šemrov, rojen 1896. v Rovtah, konjski mešetar v Stični. Pri njih se je dobilo ponarejenega denarja: 10 bankovcev po 1000 lir, 9 bankovcev po 500 lir, 1 bankovec po 10 lir. Ker obstoja sum, da so na raznih krajih razpečavali ponarejen denar, se tiste osebe, ki v tej zadevi kaj gotovega vedo, prosijo, da to naznanijo ali naravnost, ali potom bližnje žandarmerijske stanice deželni sodniji v Ljubljani.

— **Aneksijska proslava v Devinu.** V nedeljo šele je doletela Devin sreča, da je proslavil aneksijo. Iz Trsta in Furlanije so nagnali v Devin največ mladih ljudi fašistovskega razpoloženja. Devin so zavili v zastave in župan Colja je čital spisani mu govor, ki je naglašal po krivem staro italijanstvo Devina in pridodal, da se prebivalstvo, bodisi italijansko bodisi slovensko, neizmerno veseli, da se vrača v zvezo z Italijo. Neki fašist je bil v svojem govoru tako nesramen, da je zagotavljal slovenske Devinčane, da jim fašisti žele vse najbolje. Navzoč je bil tudi tržaški župan Pitacco. Italijansko lice je kazal ta dan naš Devin, ali njegovo srce ostane še nadalje slovensko.

— **Svoio duhovniško petindvajsetletnico** je proslavil 1. t. m. župnik Šime Červar v Zrenju v Istri. Delavn, za narod zaslužen mož. Avstrijske oblasti so ga gnale v času vojne na ljubljanski grad in držale ves čas pod strogim policijskim nadzorstvom. Po prevratu je bil dvakrat v ječi. Divjaki so ga napadali in požgali njegovo lastnino. Zato pa ga ljudstvo goreče ljubi. Značajnemu in vztrajnemu narodnemu delavcu še mnogo let!

Londonska konferenca.

Prva seja. — Francosko politiko represalij odklanja Anglija.

— **London**, 7. avgusta. (Izv.) V nedeljo zvečer sta prispela v London Poincaré in italijanski zunanji minister Schanzer. Ves čas vožnje sta oba državnika konferirala o vseh na konferenci v razpravo prihajajočih vprašanjih. Na kolodvoru sta bila sprejeta od Lloyd Georgea in finančnega ministra sir Robert Hornea. Sprejem je bil jako ljubeznjiv. Takoj zvečer sta se delj časa razgovarjala Lloyd George in Poincaré. Angl. tisk je v prvem momentu presojal uspehe londonske konference pesimistično. »Daily Telegraph piše, da ta konferenca ne bo odločilna, marveč bo poskušala samo najti način, kako reparacijsko vprašanje spraviti v sklad z ostalimi interesi zaveznikov napram Nemčiji. »Daily Mail« pa veli, da je Poincaré pripravljen popuščati v svojih zahtevah, če dobi Francija takoj večje svoto gotovega denarja na razpolago.

— **Pariz**, 7. avgusta (Izv.) Francoski tisk v glavnem objavlja poročila s povdarkom, da je uspeh londonske konference vrlo problematičen. »Petit Parisien« pristavlja, da ugotovitev višine nemškega dolga je nemogoča poprej, dokler se ne izvede sanacija nemških financ.

— **Dunaj**, 8. avgusta (Izv.) Iz Londona je prišlo poročilo, da namerava Lloyd George na konferenci sprožiti tudi vprašanje ureditve avstrijskih financ in vprašanje stabilizacije avstrijske krone.

— **London**, 8. avgusta (Izv.) Danes ob 11. dopoldne je bila prva seja londonske konference. Seja je bila bolj formalnega značaja. Pred sejo so bile konference japonskih, italijanskih in belgijskih delegatov. Seja je trajala dve uri in se je nadaljevala ob pol 4. popoldne. Med tem časom so delegatje zaveznikov študirali in razmotrivali francoske predloge, ki jih je postavil Poincaré. V zunanjem ministrstvu so se vršile obenem konference angleških finančnih strokovnjakov s Chamberlainom. O poteku prve seje varujejo vsi delegatje tajnost, njih izjave so lakonične in kratke, tako da se ne more pravilno presojati položaja. Splošno pa naglašajo, da se je prvotno prevladujoči pesimizem spremenil v optimizem glede uspehov konference.

— **London**, 8. avgusta (Izv.) V javnosti je splošno pozornost vzbudila grožnja Lloyd Georgea, da izvede Anglija prelom s Francijo, če Francija nadaljuje politiko represalij. Japonski, italijanski in belgijski delegatje so bili naprošeni od Lloyd Georgea, da opozore Poincaréja na težke posledice, ki bi nastale radi preloma med Anglijo in Francijo, do katerega pride, če Francija nadaljuje politiko represalij. Poincaré je delegatom izjavil, da je pripravlen k popuščanju in h koncesijam, če dobi Francija gotove garancije.

— **London**, 7. avgusta (K. B.) Diplomatični sotrudnik »Daily Telegrapha« piše: »Z ozirom na Balfourjevo noto bo glavni problem reparacij in dolgov le razpravljan ne pa odločen. Ni treba dvomiti, da najdejo kakor pri prejšnjih priložnostih gotovo skupno formulo, ki bo za obe stranki sprejemljiva. Ako bi se Velika Britanija in Italija odpovedali svojemu deležu na reparacijah, bi bila posledica, da bi prišel glavni reparacijski odbor v zelo neprijeten položaj. Če ne bi bili upnici Nemčije, se lahko smatra njih intervencija v odboru kot nadležno umešavanje. Tudi ni zaželjeno spraviti Francijo v položaj, da gotov del pogodbe interpretira po svojem prevdarku.

— **Pariz**, 7. avgusta (Wolff.) Londonski poročevalec »Petit Parisiena« javlja, da sta se belg. minister Theunis in Jaspar včeraj zvečer delj časa razgovarjala z Lloyd Georgejem.

— **London**, 7. avgusta (Havas). Prva konferenčna seja je bila zaključena ob 13. Ministrski predsednik Poincaré je izjavil novinarjem, da so se vsi zastopniki zavezniških držav sporazumeli, da varujejo popolno molčečnost. Ob 17. se je pričela druga seja.

POHOD FRANCOSKE ARMADE PROTI ESSENU IN MONAKOVEMU.

— **Berlin**, 8 avgusta. (Izv.) Francoska vojska, obstoječa iz ene divizije, je dobila povelje, da krene proti Essenu in Monakovemu. Francoski zapovednik je povabil poveljnika angleških čet, da se angleški oficirji pridružijo temu pohodu. Angleški zapovednik je to ponudbo odbil iz razloga, da nima nikakih navodil od strani vlade.

SOVJETSKA VLADA IŠČE ZVEZE Z JAPONCI IN KITAJCI.

— **New York**, 6. avgusta. (Izv.) Iz Pekinga prihaja poročilo, da stopita Japonska in Kitajska v pogajanja s sovjetsko Rusijo. Rusija zahteva priznanje sovjetske vlade, na kar se lahko otvorijo trgovski stiki ž njo. Joffe potuje baje v Peking. Najprvo pride do konference med zastopniki Japonske in Kitajske v Pekingu, nato med zastopniki Rusije in Japonske. Rusija izprazni Mongolijo, na kar dobi večja pooblastila na Dalnem Vzhodu, kontrolo nad kitajsko vzhodno železnico in dovoli se jej trgovina na Kitajskem. Japonska odtegne svoje čete iz Sibirije in z drugega ozemlja, katero zahteva Rusija. Dovoli se Rusiji finančna podpora, vsled česar dobi Japonska posebne trgovske predpravice. Poročilo iz Pekinga končno naglaša, da si mislijo omenjene tri države s svojo zvezo urediti svoje finance, še predno se Evropa oddahne od svojih vojnih ran. (Ker so boljševiki s svojimi zahtevami na zapadu propadli, si iščejo pomoči sedaj na vzhodu, kjer pa njihova intransigentnost najbrže naleti na enak odpor kakor na zapadu.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 8. avgusta 1922.

— **Slovenjegradčani pri kralju.** Prebivalstvo okrajnega glavarstva Slovenjgradec je poklonilo svojemu kralju in prvi jugoslovenski kraljici svatovski dar četverovprežno konjsko opravo iz usnja, ki se izdeluje v okraju. Dne 2. avgusta se je odpeljalo odposlanstvo na Bled, da izroči kralju Aleksandru vidno znamenje vdanosti, zvestobe in ljubezni prebivalstva slovenjgraškega pol. okraja. Odposlanstvo je vodil okrajni glavar dr. Marko Ipavic, v odposlanstvu pa so bili za sodni okraj Slovenjgradec: Josip Rotovnik, posestnik v Legnu kot odposlanec okrajnega zastopa Slovenjgradec, Ferdinand Kac, posestnik in župan v Šmatrnem pri Slovenjgradcu, Franc Pototschnig, tovarnar v Slovenjgradcu, in Ivan Vrhnjak, posestnik in občinski svetovalec v Pamečah; za marnberški sodni okraj: inž. Franjo Pahernik, posetnik v Vuhredu in načelnik okr. zastopa marberškega, inž. Milan Lenarčič, posestnik v Josip dolu, Peter Mravljak, posestnik in član okr. šolskega sveta v Vuhredu, Josip Strabeg, posestnik in župan mejne občine Kapla in za sodni okraj Soštanj: Jos. Skaza, posestnik v Velenju kot načelnik okr. zastopa soštanjskega, Fr. Goričar, posestnik in ravnatelj usnjarske tovarne Franc Woschnagg v Šoštanju, Matija Marinček, notar in župan mesta Šoštanj in Anton Novak, posestnik in župan v Družmirju pri Šoštanju. Za sprejem odposlanstva in za izročitev vezila je bil določen 3. avgust. Ta dan se je odpeljalo odposlanstvo pod vodstvom pokrajinskega namestnika in ministra Ivana Hribarja, ki se je pripeljal nalašč za to na Bled in okr. glavarja slovenjgraškega, na 4 avtomobilih, okrašenih s cvetjem in zastavicami, ob tričetrt na 18. zvečer v kraljevi dvorec Suvobor. Tu je bila na vrtu kraljevega dvorca razstavljena četverovprežna konjska oprava, kraljevo in kraljičino svatovsko poklonilo, okrašeno s cvetjem. Izdelano je iz najlepšega usnja, ki se izdeluje kakor posebnost usnjarske tovarne Fran Woschnagga v Šoštanju in ki slovi po vsem svetu. Oprava je okovana s srebrom in šivana s svilo. Odposlanstvo se je postavilo poleg svatovskega darila v vrsto. Točno ob 18. je stopil v park Nj. Vel. kralj Aleksander in poleg njega minister dvora Janković. Okrajni glavar dr. Marko Ipavic je pozdravil kralja v imenu prebivalstva okrajnega glavarstva Slovenjgradec, se mu zahvalil, da je sprejel dar slovenjgraškega prebivalstva in ga zagotavljal, da ostane prebivalstvo tega okraja neomajno vdano v zvestobi in ljubezni kralju in kraljevskemu domu. Njegovemu klicu, živel kralj Aleksander, živela kraljica Marija, so se z navdušenjem pridružili vsi odposlanci. Kralj Aeksander je izrekel za dar svojo zahvalo ter naročil okr. glavarju, da sporoči pozdrave kralja in kraljice Marije vsemu prebivastvu slovenjgraškega pol. okraja. Nato je predstavil pokr. namenstnik in min. Ivan Hribar vse člane odposlanstva kralju, ki je podal slehernemu izmed odposlanstva roko, ga spraševal po osebnih in splošnih razmerah in se kar najprijazneje pogovarjal. Kralj se je posebno zanimal za narodnogospodarska vprašanja okraja in prebivalstva. Odposlanstvo je bilo na to pogoščeno na vrtu kraljevega dvorca. Kraljeva prijaznosti in preprostost sta odposlanstvo očarala in so vsi člani zatrjevali, da tega sprejema pri kralju nikoli ne pozabijo in da je bilo to najlepše, kar so mogli doživeti. Kralj Aleksander je gotovo najmočnejša vez, ki druži v trdno in nerazrušljivo celoto in enoto vse prebivalstvo naše kraljevine, naj bo še tako različno po jeziku, veri in svojem prepričanju.

— **Poljaki v Ljubljani.** Kakor smo že poročali, je včerai prispela v Ljubljano skupina poljskih naučnikov, katere vodi gimnazijski ravnatelj Žiga Michalowski iz Varšave. Med gosti navajamo tale imena: W. Antoniewicz, vseučiliški profesor, I. Dobrowski, pisatelj, E. Frankowski, direktor entnografskega muzeja, W. Kloss, gimnazijski ravnateli, T. Szmuck, tajnik ministrstva, Edvard Warchol, nadzornik ministrstva prosvete, ga. M. Wisziewska, vseučil. docentinja, ga. Jadviga Michalowska, direktorica, vsi iz Varšave, W. Tatarkiewicz, Jan Bystron in Znamierowski, vseučiliški profesorji iz Poznanja. Anton Reminszawski, župan velikega industrijskega mesta Lodz, in mnogo drugih. Izlet v Jugoslavijo je organizirala ga. Michalowska, ravnateljica ženske gimnazije v Varšavi. Vseh izletnikov je 55. Med njimi je 22 profesorjev in 33 profesoric. Na kolodvoru je poljske goste pozdravil v imenu pokrajinske vlade dvorni svetnik dr. Fran Skaberne, v imenu mestne občine pa mag. svetnik Fran Govekar. Sprejema so se med drugimi udeležili: predsednik viš. šolskega sveta dr. Beuk, vseučiliški profesor dr. Fran Ilešić, višja šolska nadzornika Josip Wester in Fran Gaberšek, ravnatelji dr. Pippenbacher, Mazi, Jug in Dokler, vlad. svetnik dr. Požar, zastopniki profesorskega društva in člani »Društva ljubiteljev poljskega jezika«. V imenu slovenskih profesorjev je želel dobrodošlico poljskim gostom viš. šolski nadzornik Josip Wester, kateremu je odgovoril dr. Gorski, naglašajoč potrebo, da se poglobijo zlasti kulturni stiki med nami in Poljaki. Gostje so kosili na kolodvoru, nakar so odšli v akademski kolegij, kjer so jim bila odkazana stanovanja. Popoldne so si ogledali Ljubljano in njene znamenitosti. Zvečer je priredil g. pokrajinski namestnik Ivan Hribar na čast Poljakom večerjo v restavraciji na glavnem kolodvoru. Izmed govorov na tej večerji omenjamo napitnice g. pokrajinskega namestnika Hribarja, govor lodskega župana Remiszawskega, dr. Ilešića, dr. Bystrona in Frana Govekarja. Poljski gostje so se danes zjutraj odpeljali preko Vintgarja na Bled. Zvečer se vrnejo preko Dunaja in Prage v domovino. Nadejamo se, da zapuščajo naše kraje z najboljšimi vtisi.

— **Češkoslovaški akademiki v Ljubljani.** V nedeljo zvečer je prispelo preko Maribora v Ljubljano 15 čeških visokošolcev in akademikov v spremstvu dveh profesorjev, katere je poslal Savez češkoslovaških študentov, da potuielo po Jugoslaviji in se tako bližje z nami spoznajo. Na kolodvoru so jih sprejeli in pozdravili zastopniki Jug. akad. društva »Triglav«, podružnica Ljubljana in jug. napredno društvo »Jadran«. G. ravnateli Jeran je preskrbel gostom udobna prenočišča v akademskem kolegiju, obed pa jim je včeraj priredila Češkoslovenska obec v Ljubljani. Domači akademiki so jim včeraj razkazali znamenitosti Ljubljane, danes so odšli na Gorenjsko skozi Vintgar na Bled in v Bohinj. Po povratku odpotujejo dalje v Dalmacijo. Iskreno pozdravljamo takšne izlete, zakaj natančneje spoznanje bo vedno bolj utrjalo bratske vezi med nami in Čehoslovaki.

— **Smrtna kosa.** V Rožni dolini pri Ljubljani je umrla ga. Minka Obreza roj. Kern - Dovganova, vdova po znanem ljubljanskem tapetniku. Blag ji spomin!

— **Pomiloščenje.** Marijana Krek, ki je bila pred ljubljansko poroto obsojena na smrt, ker je nagovorila svojega ljubimca Alič, da je ustrelil njenega moža, je pomiloščena v 20letno težko ječo.

— **Šulferajnske šole naj vrnemo?** Prejeli smo in priobčujemo: Na vaš sobotni dopis glede tega vprašanja stavim predlog vsem dedičem: Ne damo poslopij nazaj, in naj se vsi naši prijatelji z Angleži vred na glavo postavijo! Branili jih bomo s silo, in če treba raje sesuli v prah, nego dopustili, da bi se predvojna lopovstva nadaljevala. To naj si zapomnijo vsi, ki o tem vprašanju razmotrivajo, in tudi naši poslanci in naša vlada. — **Hrastničan.**

— **Protestni shod industrijcev, trgovcev in obrtnikov za — uradnike.** Pišejo nam: V Mariboru je za četrtek, dne 10. t. m. ob pol 21. zvečer v veliko Götzovo dvorano sklican protestni shod, dosedaj edini v zgodovini protestnih shodov: industrijci, trgovci in obrtniki se zberejo, da javno in glasno izrazijo svoje mnenje o perečem uradniškem vprašanju. Kakor se Vašemu dopisniku iz dobro poučene strani zagotavlja, sklicujejo ta shod organizacije industrijcev, Slov. trgovskega društva in Slov. obrtnikov. Da je uradniško vprašanje prav v Mariboru tako pereče, temu so krive tudi izredne stanovanjske razmere, ki nadkrilujejo to socialno bedo drugih mest, kjer se vsaj nekaj gradi, dočim vlada v Mariboru s socialističnim komunalnim režimom, ki ovira vsak poskus gradbe, popolno mrtvilo. Tudi je socialistični režim s svojo popolno brezbrižnostjo za aprovizacijo mesta zakrivil, da je še pod vladnimi komisarji najcenejši Maribor postal najdražji. Magistrat se zanima za vse drugo, samo ne zato, kako se uradništvo preživlja, ker nima za to ne časa ne smisla. Da se je za uradništvo v Mariboru zavzelo obrtništvo in trgovina, je pri teh razmerah umljivo: uradništvo se je z ozirom na obljube izboljšanja tako zadolžilo, da ne more nikamor več, vsled česar trpi seveda tudi trgovina in obrt. — Kakor čujemo, se bo na tem shodu tudi izrekla želja, da se slični shodi v tem mesecu vrše tudi po vsi Jugoslaviji.

— **Za jugoslovenske zdravnike.** Dunajska medicinska fakulteta priredi v času od 25. septembra do 8. oktobra in od 4. do 18. decembra mednarodni nadaljevalni tečaj za zdravnike. Obiskovalci tečaja imajo plačati samo vpisnino, katera znaša za jugoslovenske zdravnike 15.000 avstr. kron, za druge inozemce 30.000 avstr. kron. Reflektanti naj sporoče ime in naslov ter morebitne želje glede stanovanja itd. tajniku dr. Kronfeldu, Wien IX, Porzellangasse štev. 22.

— **Pozor!** Občinstvo se opozarja, da bo dne 15. t. m. prigodom sprevoda I. jugoslov. sok. zleta od 10. naprej za dohod k Uršulinski cerkvi in odhod iz cerkve prost edino le desni hodnik ob zgornji strani Kongresnega trga v smeri proti Gradišču.

— **Zadnji sestanek** narodnega ženstva in članic Sokolstva, ki sodelujejo na slavnostnem prostoru v Tivoli se vrši v sredo dne 9. t. m. točno ob peti uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Ker je ta sestanek največje važnosti, je udeležba vseh obvezna.

— **Restavracijo »pri Lloydu«,** Sv. Petra cesta 7 v Ljubljani, je prevzel g. Josip Korošec, preje restavrater na Jesenicah in Bledu. Kuhinjo vodi njegova soproga, priznana moč v tej stroki. Restavracija je oskrbljena tudi z dobro pijačo. Cene zmerne. Nekdaj je ta restavracija slovela po svoji solidnosti in postrežbi. Korošcevi bodo gotovo storili vse, da postane »pri Lloydu« zopet stara solidnost in domačnost. Priporočamo.

— **Roparji na Kočevskem.** V tem okraju, ki je bil glede obče varnosti do sedaj med prvimi, so se pokazali zadnje čase roparji. Pojavili so se zdaj v tem, zdaj v drugem kraju, napadli ljudi na odprtih cestah pri belem dnevu in nameravali vdreti tudi v mozeljsko župnišče. Nastopali so nasilno s samokresom v roki, toda ranili niso do sedaj nikogar, četudi so pri napadih streljali. Orožniške postaje so takoj — vsaka v svojem okolišu — odločno nastopile proti njim, vendar brez uspeha. Zato je okrajno glavarstvo odredilo v prošlem tednu enegično skupno akcijo in pozvalo orožništvo, občine in lovce v ribniškem in kočevskem sodnem okraju k nepretrganemu dvadnevnemu pogonu. Zasledovalci so prodirali obroženi, liki v rojnih vrstah, v več smereh proti Kolpi. Pri pogonu je bil ujet nevaren tat, trije drugi roparji med Sodražico in Loškim potokom pa — bilo je v gozdu ponoči — obstreljeni. Tem, baje sta dva odpuščena rudarja in en domačin, bo najbrže prešlo veselje strašiti še naprej po Kočevskem.

— **Krasnega volka, samca,** 37 kg težkega, je ustrelil g. Fran Nosan včeraj dne 6. t. m. v jutranjih urah na goteniško-grčarski meji v lovišču dolenjevaškega lovskega kluba, ko je piskal srnjaku. Starost volka je okoli 4 let.

— **Čudno vreme na Štajerskem.** Dočim je v soboto večer ob koroško-štajerski meji razsajala nevihta, je preko Maribora prišlo le malo dežja. Še bolj čudno je bilo vreme v nedeljo. Tudi to pot je deževalo krog in krog, a v Mariboru tako malo, da n. pr. na Teznu, sploh na desnem bregu Drave po večini krajev ni bilo kapljice dežja, na levi strani pa je vsaj malo rosilo. Suša je povzročila že hude posledice posebno po okrajih s peščeno (prodovno) zemljo.

— **Radi razžaljenja vladarske hiše** so aretirali v Dalmaciji Ivana Kosovića iz Zaostroga, ki se je pregrešil tudi proti zakonu o zaščiti države.

Najnovejša poročila.

ITALIJA ZOPET ZAVLAČUJE SPORAZUM.

— **Beograd,** 8. avgusta (Izv.) Iz Rima je včeraj došlo oficijelno poročilo tele vsebine: **Vlada Facte je odločila, da do povratka Schanzerja iz Londona še enkrat Tosti in Antonijević revidirata vsebino jadranskega sporazuma.**

— **Beograd,** 8. avgusta. (Izv.) Vest, da skuša Italija na zelo naiven način zavlačevati difinitivno odobrenje sporazuma, je v političnih krogih vzbudila splošno nevolio in ogorčenje. **Tudi ameriški poslanik se je o tej vesti informiral v zunanjem ministrstvu.**

VELEVAŽNI IZJAVI POINCAREJA IN LLOYD GEORGEA.

— **London,** 8. avgusta. Na današnji otvoritveni seji je govoril Poincaré obširno o stanju, ki so ga povzročile nemške zahteve po moratoriju. To je ustvarilo popolnoma nov položaj. Francija se ne more odreči svojim pravicam, *ker je prevzela naše dolžnosti za popravo 10 pokrajin ter pride lahko v položaj, da bo morala danes ali jutri plačati svoje zunanje dolgove. Poincaré je nadalje obtoževal Nemčijo, da je sama zakrivila padec nemške marke ter izjavil, da francoske zahteve niso posledice kakega imperijalizma ali militarizma, ampak da temelijijo na pravični podlagi.* Ako bi Nemčija vztrajala pri tem, da ne more plačati prevzetih plačil, si bo morala Francija preskrbeti zadostna jamstva s kontrolo nemških državnih financ, z uporabo državnih obratov, gozdov in tovarn. Končno je Poincaré izjavil, da Francija ne bo nikdar odnehala od tega svojega principijelnega stališča.

Lloyd George je v svojem odgovoru med drugim naglašal:

Zavezniki so zelo mnogo trpeli! O razorožitvi Nemčije je povdarjal: Nemčija po razorožitvi ne more postaviti tako močne vojske, da bi mogla nastopati zmagovito. *Nemčija leži strta v prahu!* Nemčija pa je že plačala pet milijard. Izrazil je dalje mišljenje, da zavezniki ne morejo vpoštevati padca marke, ki ga je Nemčija samo povzročila. Te metode ne moremo vporabljati dalje. Lloyd Georgeov odgovor je izval splošno pozornost.

AMERIKA SE ZANIMA ZA NAŠ SPORAZUM Z ITALIJO.

— **Beograd,** 8. avgusta. (Izv.) Včerai dopoldne je ameriški poslanik na našem dvoru obiskal pomočnika zunanjega ministra g. Nešića. Ameriški poslanik se je zelo zanimal za sporazum z Italijo, kakor tudi za pogajanja, ki se vodijo z bolgarsko vlado glede komitaške akcije. Ta razgovor je bil popolnoma prijateljsko-informativnega značaja.

NOV POMOČNIK ZUNANJEGA MINISTRSTVA.

— **Beograd,** 8. avgusta (Izv.) Včeraj dopoldne je nastopil službo kot pomočnik zunanjega ministra Panta Gavrilović, ki je poznan kot najboljši diplomat. Predstavljeno mu je bilo vse ukazno osobje. Panta Gavrilović je deloval pri poslaništvu v Pragi.

KRALJEVIČ GJORGJE.

— **Beograd,** 8. avgusta. (Izv.) Kraljevič Gjorgje je včeraj posetil ministrskega predsednika Pašića, s katerim se je zelo dolgo razgovarjal. V splošnem prevladuje prepričanje, da je vprašanje stališča kraljeviča povolino rešeno.

— **Beograd,** 8. avgusta. (Izv.) Kraljevič Gjorgje se je nad pol ure razgovarjal z ministrom Svetozarjem Pribičevićem. Kakor vele politični krogi, je kralj povodom bivanja ministra Trifkovića na Bledu izrazil svoje obžalovanje, da je beograjsko časopisje na tak način tretiralo vprašanje, ki zadeva samo dvor.

PRIHOD ČEŠKOSLOVAŠKEGA POSLANIKA KALINA NA VSESOKOLSKI ZLET.

— **Beograd,** 8. avgusta (Izv.) Danes zvečer z orijent expresom odpotuje češkoslovaški poslanik na našem dvoru g. Kalina v Ljubljano, kjer se udeleži vsesokolskih slavnosti v dneh 11. do 15. t. m. Po končanih slavnostih odide poslanik na daljši dopust na Češko.

Borzna poročila.

— **Zagreb,** 8. avgusta. (Izv.) Zaključek. Devize: Curih 15.90, 16.25, Pariz 6.85, London 382.—, Berlin 11.50, 12.—, Dunaj 0.17, 0.18, Praga 209.—, 210.—, Trst 389.—, 393.—, Newyork 85.—. Valute: dolar 84.50, —.—.

— **Curih,** 8. avgusta. Direktno. Zagreb 1.649, Berlin 0.719, Milan 24.19, Praga 12.79, London 23.441, Pariz 42.99, Newyork 5.2624.

— **Trst,** 8. avgusta. Beograd 25.80, Berlin 2.75, Praga 53.—, London 97.10, Curih 413.—, Pariz 177.60, Newyork 21.80.

— **Praga,** 8. avgusta. Beograd 47.50, Berlin 5.60, Milan 188.—, London 182.—, Curih 780.—, Pariz 334.—, Newyork 41.—.

— **Curih,** 9. avgusta. Predborza: Zagreb 1.60, Berlin 0.72, Newyork 5.2675, Pariz 42.90, Milan 24.15, Budimpešta 0.29, Dunaj 0.01, Praga 12.85, London 23.45.

Društvene vesti.

— **Važno zborovanje železničarjev!** Zveza jugoslovenskih železničarjev je imela v soboto dne 5. t. m. v Zidanem mostu delegatsko zborovanje. Bistvo posvetovanja je bil obupen gospodarski položaj vseh železničarjev, ki so brez izjeme na robu gmotne propasti. Sprejeti so bili važni in dalekosežni sklepi o sredstvih, ki naj bi dovedli do zboljšanja neznosnih razmer. — *Osrednji odbor Z. J. Ž.*

Sokolstvo.

— **Stanovanjski odsek za I. jugoslovenski vsesokolski zlet** posluje od 10. avgusta dalje v novi palači »Ljubljanske kreditne banke« v pritličju na levo od glavnega vhoda. V tej centralni pisarni se nakazujejo privatna prenočišča onim udeležnikom, ki so se zanje pravočasno prijavili. Pisarna daje tudi splošne informacije v stanovanjskih zadevah. Uradne ure so od 8. do 21. Centralna pisarna ima telefon št. 343. Od 21. ure dalje vrši stanovanjski odsek permanentno službo v pisarni ekspoziture na glavnem kolodvoru (nekdanja lampisterija). V tej pisarni se bodo nakazovala skupna prenočišča (v šolah) za privatnike. Ekspozitura ima telefonsko številko 412.

— **Seja prireditvenega odseka za I. Jugoslov vsesokolski zlet** bo jutri dne 9. t. m. ob pol 7. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Člani odseka ter člani vseh pododsekov naj se tega sestanka polnoštevilno udeleže.

— **Sokolsko društvo v Šiški** javlja, da se vrši cepljenje članstva v četrtek 10. t. m. od 1. — 2. popo. v ordinacijski sobi br. dr. Traunerja.

Turistika in šport.

— **Ženski rokomet (hazena).** — **Ilirija : Jadran.** — **V sredo 9. t. m. ob pol 7. uri se vrši** na prostoru Ilirije pred drž. kolodvorom rokometna tekma med ženskima skupinama Ilirije in Jadrana. Oba kluba nastopita po dolgotrajnem treningu, kar jamči za dobro in zanimivo tekmo. Tekma je obenem zadnja priprava na mednarodne tekme, ki jih igrata Ilirija in Jadran oz. izbirna skupina Ljubljane v dneh 16., 17., 19. t. m. v Ljubljani s sp. klubom »Židenice« iz Brna oz. z reprezentanco Brna in 20. t. m. na Bledu.

Razne stvari.

* **Koliko časa se rabi, da se pretvori les iz debla v časniški papir.** Lastnik neke papirne tovarne v Harzu je dal, kakor poroča list »Der Papierfabrikant« pred nekaj dnevi zjutraj ob 7.35 v gozdu blizu svoje tovarne posekati tri drevesa, katerim so takoj sneli lubje in jih oddali v lesno tovarno. Ta tri debla so bila v tekočo lesno maso tako hitro izpremenjena, da je ob 9.39 že prišel iz stroja prvi zavoj papirja za tisk. Torej se je potrebovalo od posekanja dreves do izgotovitve papirja samo dve uri in 4 minute. Papir so odpeljali z avtom v 4 km oddaljeno tiskarno nekega dnevnika in tam se je takoj pričelo s tiskom. Ob 11. dopoldne so že prodajali in čitali po ulicah časopis, tiskan na tem papirju. Tako je trebalo samo treh ur in 25 minut, da so se predložila občinstvu najnovejša poročila na papirju iz dreves, po katerih vejah so drobni ptički prepevali še svojo jutranjo pesem.

Poizvedbe.

— **Dne 5. augusta** zaboravljen je u vozu od Kranja do Jesenica, koji stiže u pol dva sata u Jesenice, jedan Zeiss-trieder 6kraten. Pošten nalaznik neka ga preda uz nagradu od K 1000.— g. Ivanu Magdiću, Gledališka ulica 7.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMŠEK.
Odgovorni urednik:
IVAN PODRŽAJ.

Zamenja se stanovanje
soba in kabinet, v Celju, z enakim ali samo sobo in kuhinjo v Ljubljani. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6147

Kupi se trg. hiša
na prometnem tržišču v Ljubljani, event. se vzame lokal v najem. Tudi se vzame lastnik lokala v kompanijo. — Pismene ponudbe pod „Trgovina 6145“ na upravo Slov. Naroda. 6145

Inserirajte v Slov. Narodu.

Ugodno se proda
hiša
s trgovskim in gost. lokalom v sredini Ljubljane. Pis. ponudbe pod „R. R. 6144“ na upravo Slov. Naroda.

Kupijo se dobro ohranjene
stelaže
za špecerijo. Dolžina do 5. m. Ponudbe na An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica 5. 6155

Trgovec
išče elegantno opremljeno **sobo s separiranim vhodom.** Ponudbe pod „trgovec“ na upravo Sl. Naroda. 6162

Opremljeno sobo
popolnoma separirano v sredini mesta zamenjam. Reflektiram samo na elegantno opremljeno, isto tako separirano sobo. Ponudbe pod „sobo 6163“ na upravo Slov. Naroda. 6163

Dežnike
popravlja
točno in solidno in ima vedno v zalogi tudi nove dežnike **Anton Pavlin,** Stanetova pot štev. 17. (Trnovo). 6161

Prvovrstno goveje meso
kg K 44
Ljudska stojnica

Blagajničarka
(začetnica) in
natakarica
išče **takoj** službe v kavarni ali boljši restavraciji v Ljubljani. Ponudbe pod „I. Zaman“, Ljubljana, Gledališka ulica 2.

Seno zamenjam
za drva ali ga prodam. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6160

Cement
na drobno in na vagone oddaja tvrdka **Stanko Žargi,** trgovina z železnino, Ljubljana, Sv. Martina cesta 15. 6171

Dijaki
se sprejmejo k boljši družini v bližini realke na hrano in stanovanje. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 6168

DRVA
bukova, lepa in suha na debelo in drobno, žagana, na željo tudi sekana, z dobe v Kolodvorski ulici št. 18. (dvorišče). 6143

Dijak ali dijakinja
s svojo posteljnino **se sprejme** na stanovanje in hrano. Dopisi na upravo Slov. Naroda pod „Čednost 6165“.

Proda se
več rabljenih **moških oblek** in ena popolnoma nova. Poizve se pri **Ivanu Meherliču,** krojač, Sv. Petra c. 11. 6146

Izjava.

Kdor raznaša vest, da je prešla moja tvornica kuvert v druge roke je samo intrigant in izjavljam, da je podjetje še vedno moja last.

Fran Mulec.

Tkanine in pletenine

po orig. tvorniških cenah

Dobavim vsako množino pletenin, jopic, jumperjev, trikotaže, moških, ženskih nogavic itd.

NA DEBELO, NA DROBNO — EXPORT

Veliko transitno skladišče

Vprašanja rešuje točno 6157

Zaloga E. Roesmann, Graz I. Stempfergasse 8

Broj 531 - 1922. 6166

Zakup.

Na naredjenje Zdravstvenog odsjeka za Hrvatsku, Slavoniju i Medjimurje od 4. julija 1922, broj 17.941 - 1922 obdržavati će se dne 4. septembra 1922 u 12 sati u podne, u uredovnici podpisanog Ravnateljstva pismene poudbene rasprave za u zakup izdati se imajućih slijedećih objekata:

I. Liječilišna restauracija kod crijetnih kupkah sa nuzgrednim prostorijama i baščom, te polovicom podruma u Nikolinom brdu.

II. Gostiona u bistrim kupkama, sa nuzgrednim prostorijama, ledenom podrumom i baščom.

III. Pučka krčma u crijetnim kupkama, sa nuzgrednim prostorijama i baščom.

IV. Mesnica sa stanom, ledenom, klaonicom, štalom i sušom.

V. Pekarna sa sobicom za stanovanje, radionicom i skladištem za brašno.

Zakupiti se može samo jedan objekt, i to na tri godine dana počem od 1. Januara 1923.

Ponude sa biljegom od 7 dinara providjene, vlastoručno podpisane i zapečaćene imadu sadržavati tačno označeni objekat od I.-V. koji se u zakup uzeti želi, a ponudjena svota ima se brojevima i slovima tačno naznačiti, zatim izričito očitovanje da su nudiocu svi zakupni uvjeti, sadržani u uporabno zakupnom ugovoru, dobro poznati i da se istime bezuvjetno podvrgava. — Ponude ima biti obložene sa žaobinom od 10 % jednogodišnje ponudjene zakupnine, koje se nakon višeg odobrenja do visine jednogodišnje zakupnine kao jamčevina nadopuniti ima, a kod liječilišne restauracije osim toga jošte 5000 dinara kao jamčevinu za gostioničarski našastar.

Natjecatelji imadu se izkazati obrtnicom, da su za obavljanje svoga obrta propisno sposobljeni.

Zakupni uslovi mogu se vidjeti kod Ravnateljstva za vrijeme uredovnih sati.

Ravnateljstvo pridržava sebi pravo birati zakupnika bez obzira na visinu ponudjene zakupnine.

Brzojavne ponude ne primaju se.

U Topuskom, dne 4. Augusta 1922.

Ravnateljstvo kr. zemaljskog lječilišta.

HLADILNA NAPRAVA

kompletna

Kompresor, 2 posodi s solno stiskatko, 18 HP, elektromotor s transmisijo in jermeni, oprema hladilk z vsemi odvodi in dovodi.

Izdelana leta 1910.

Firma Riedinger - Augsburg.

Efekt: 24.000 kalorij. Cena 68.750 Din.

Ponudbe za nakup na ins. od. Slov. Naroda pod „PLODONOSNA“ 6140.

✝

Potrtim srcem naznanjamo tužno vest, da je naša ljuba manica, stara mamica in teta, gospa

Minka Obreza roj. Kern-Doganova

vdova tapetnika

dne 6. t. m. v Gospodu zaspala.

Pogreb se bo vršil dne 8. t. m. ob 18. uri iz hiše žalosti, Rožna dolina št. 169, na pokopališče na Viču.

Rožna dolina pri Ljubljani, 6. avgusta 1922.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Ob prerani in bridki izgubi naše nadvse ljubljene, nenadomestljive soproge, mamice,

Franje Dimnik - Porenta

izražamo vsem, ki so se nas spomnili ob težkih, bridkih urah, nam lajšali našo neizmerno bol, vsem, ki so darovali cvetje in spremili blago pokojnico na njeni poslednji poti, najiskrenejšo zahvalo.

D. M. v Polju, dne 8. avgusta 1922.

Žalujoči ostali.

Dva po 10 tednov stara

lovska psa (ptičarja)

se prodasta. Vprašati: Gosposvetska cesta 13, 8. 6172

Zamenjam hišo v Trstu

za posestvo v Jugoslaviji. Ponudbe pod „Barkovlje-Riviera 6174“ na upravo Slov. Naroda. 6174

Kupim hišo

v Ljubljani, če mogoče z vrtom. Ponudbe do 12. t. m. pod „Hiša 125—6176“ na upravo Slov. Naroda. 6176

Vinski sod

5000 litrov in 15 **polknov** iz pocinkane pločevine proda **F. Cvek,** Kamnik. 6175

Vila na prodaj

stanovanje takoj. Zelena pot 6. Trnovo, poleg kopališča Kolezije. 6148

Gospodična

zmožna vseh pisarniških del, s prakso, **išče službo** kje na deželi. Ponudbe pod „September 6159“ na upravo Slov. Naroda. 6159

Več zidarjev

tudi za večja akordna dela, sprejme stavbeno podjetje **Ing. Kasala** v Ljubljani. 6122

Ženitna ponudba.

Gospodična srednje starosti, trgovsko izobražena, poštenega obnašanja in dobrosrčna, brez premoženja, se želi poročiti z gospodom trgovcem od 45 do 50 let. Vdovci ali invalidi s premoženjem niso izključeni. Resne ponudbe pod „Ženitev 100—6142“ na upravo Sloven. Naroda, 6142

Krampe in lopate

nasajene, **klamfe, žeblje** za stavbenike in tesarje po konkurenčnih cenah oddaja po večjih partijah tvrdka **Stanko Žargi & Co.,** trgovina z železnino, Ljubljana, Sv. Martina cesta 15.

Prevzamem delo

za polaganje parketov, njih snaženje, snaženje stanovanj ter popravila starega pohištva. Ponudbe na naslov: **Tomaž Šacha,** Ljubljana-Selo 49.

Prof. dr. Valenta

zopet ordinira

Frančiškanska ul. 10

Učitelja

za angleško korespondenco in konverzacijo **iščem** za kratko dobo. Cenjene odgovore prosim na upravo Slov. Naroda pod „Angleščina“. 6157

Sprejme se

prodajalka z daljšo prakso. Izurjena v železnini ima prednost. Hrana in stanovanje na razpolago, plača po dogovoru. A. Sušnik, železnina, Ljubljana. 6154

Prodam dve okni

v velikosti 2 × 1.90 in 1 × 1.90 s steklom in zofo s fotelji, vse v dobrem stanju. Na stolbi 8. 6167

Bukova drva

kupuje vsako množino lesna družba Ilirija, Ljubljana, Kralja Petra trg 8

Iščem službo lovca

pri kaki graščini. Izurjen sem tudi merjenja lesa. Pismene ponudbe pod „Lovec logar 6080“ na upravo Sl. Nar. 6080

Trgovski pomočnik

- železninar -

se takoj sprejme pri **Erjavec & Turk,** Ljubljana. 5977

Kupim več

- domačijo -

najraje blizo večjega mesta Slavonije ali v okolici Ljubljane za ceno do 200.000 Din. Ponudbe pod znač. „Statek“ na ins. kancl. Pavlik, Praha II, Vodičkova ulica 41. 6149

Boljše

konfekcijsko delo

se odda dobrim samostojnim krojaškim mojstrom. — Naslov pri upravništvu Slov. Naroda. 6097

V veletrgovini

L. Kuharič, Ormož

se sprejme takoj **poslovodja,** ki mora biti vešč v vseh panogah manufakture, železnine ter špecerije. — Istotako se sprejme **pomočnik.** Javiti naj se blagovolijo samo dobre, samostojne moči.

Livarskega mojstra

(Giessmeister) spretnega, zmožnega nemščine sprejme večja banaška livarnica za železo in kovine. Ponudbe pod „Livarnica 6082“ na upravo Sl. Nar. 6082

Traži odmah bolju

djevojku za sve

obitelj od tri člana iz Srijema. Plaća 800 K mjesečno. Ponude sa fotografijom pod „Srem 5984“ na upravo Slovensk Naroda. 5984

Sukno

za promenadne in športne obleke

v bogati izbiri

A. & E. Skaberne Ljubljana Mestni trg 10.

Pozor, obrtniki!

Prodajo se zaradi odpotovanja stroji in orodje za kleparstvo, inštalacijo in ključavničarstvo. Več pove **Franc Langerholz,** Logatec. 6133

Avto pnevmatiko

v vseh velikostih nudi

Jugo-Avto, dr. z o. z.

Ljubljana, Poljanska c. 3.

Trstje

(Štukature za strope izdelujem z najmodernimi stroji iz najboljšega materijala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji ceni.

Jos. R. Puh,

Ljubljana, Gradaška ulica 22.

TELEFON ŠT. 513. 3259

Prostovoljno

se proda

8., 9. in 10. avgusta vselej od 10.—12. dop. več miz, sodov, kozarcev, steklenic, **pip iz medi za pivo,** žel. peči, stelaž, svetilk i. dr. v kantini v bivši cukrarni, Ambrožev trg 3. 6134

Urarske furniture

orodje, Junghansove budilke, vsakovrstne stenske ure, nakit iz amerikanskega zlata razpošilja JAKOB PICK. ZAGREB, Ilica 63. 6094

Avtomobile kolesa, motorje pnevmatiko vseh vrst olje - bencin

in druge potrebščine ima vedno v zalogi

F. Florjančič

Ljubljana.

Kavarniški vajenec

(pikolo) se sprejme v kavarni Slon Ljubljana. 6137

! Zastavice !

izdeluje in priporoča

M. TIČAR, :: Ljubljana.

F. DEBELJAK

(preje A. RASBERGER)

Ljubljana, Sodna ulica štev. 5.

Zaloga vsakovrstnih **gramofonskih plošč,** koračnice, valčki, polke, orkestralna glasba, opere, operete, svetovnoslavni solisti i. t. d. 5455

Dr. Fran Virant

asistent dermatolog. odd. splošne bolnice, specijalist za kožne in spolne bolezni, ord. zopet redno od 2.—3. Ljubljana, Miklošičeva cesta 18/II (na vogalu Sodne ulice). 6131

Dobro

gospodinjo

išče vdovec srednje starosti, brez otrok, višji uradnik z akademično izobrazbo. Ponudbe pod „Srečna bodočnost 6078“ na upravo Slov. Naroda. 6078

Iščem

pridnega in zanesljivega **kleparja** iz stavbne in galanterijske stroke. — Franc Šmajdek, Jesenice (Gorenjsko). 6099

Velika soba

v sredini mesta, 14 m dolga, s strogo posebnim vhodom, ugodna za pisarno in trgovsko podjetje, se zamenja z družinskim stanovanjem od 2 — 3 sob. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod „Ave/6033“. 6033

Krasno posestvo

½ ure od Maribora, na glavni cesti v ravnini njive, travnik, gozd vinograd, vrt, sadonosnik vsega skupaj okoli 12 oralov, lep hram, hlevi za konje, blago, svinje in dosti drugih prostorov i. t. d. s celim inventarjem takoj proda Franc Podlipnik, Maribor, Tezno 37. 6523

! Avtobencin !

Najboljše kakovosti! Najboljše kakovosti!

ima vedno v zalogi

A. Šarabon, Ljubljana

Glavni založnik Anglo-jugoslovenske petrolejske d. d. 5998

:. KOMPTOARISTICU .:

koja je vješta pisačem stroju, te hrvatskoj i njemačkoj stenografiji, traži se za jedno veće poduzeće u Zagrebu. Oferte sa referencama i visinom plaće, slati na:

zavod za oglašivanje

S. Jovanović, Zagreb,

Ilica 60. I. Telefon 8 — 97.

NOVO! NOVO!

Načrt mesta Ljubljane in bližnje okolice v 6 barvnem tisku s seznamom cest, ulic, javnih poslopij itd. po najnovejših uradnih podatkih sestavljen od g. Ing. C. M. Kocha, je izšel.

Cena Din. 8.

Dobi se po vseh knjigarnah. Tisk in založba litografičnega zavoda Čemažar in drug, Ljubljana, Cesta na južno železnico. 6178

Crkvenica

Hotel Therapija

Casino (Cercle) Prive

Sa svim atrakcijama francuske Riviere

otvoreno dnevno

Potanje upute daje Uprava Cercle des Entrangres, Crkvenica 6030

Pozor ! ! ! Pozor

Išče se firma

ki bi prevzela izdelovanje posebne vrste v naši državi patentirane železne peči na debelo.

!! Senzacionalna iznajdba !!

Potrebne stroje za izdelovanje preskrbi lastnik patenta. Prednost imajo podjetja, ki se pečajo z železo livarstvom, oziroma kovinskim livarstvom.

— Načrt in model peči se ogleda v Ljubljani. —

Vprašanja pod „SIJAJNA BODOČNOST 6141“ na upravo Slov. Naroda.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«. Za inseratni del odgovoren Valentin Kopitar